

KUIFJE *vertelt je...*

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

PIET HEYN ZIJN NAAM IS KLEIN

WAAR kwam de rijkdom van de Verenigde Provinciën vandaan? Hij vloeiende voort uit de dood van Antwerpen. Onder keizer Karel was Antwerpen de eerste stad ter wereld. Alexander Farnèse was er in 1585 wel in geslaagd de stad in naam van Philips II weer in te palmen, maar hij kon de Schelde niet vrij maken. Die zat vast in Hollandse hand en de grote haven van de Nederlanden worstelde met de dood, terwijl Amsterdam een ongehoorde opbloei kende, de grootste specerijenmarkt en het financieel centrum van de wereld werd...

1. - DE OOST-INDISCHE COMPAGNIE

HOLLAND scheidde zich dus af van de katholieke Nederlanden en verloor daardoor het recht handel te drijven met de Spaanse en Portugese kolonies. De Hollanders echter gingen de produkten ter plaatse halen al waren er grote gevaren aan verbonden. De handel met overzee was bij hen niet langer een staatsmonopolie, maar kwam in handen van privé-maatschappijen. In 1602 werd de Oost-Indische compagnie gesticht.

2. - OOST-INDIE

DE Hollanders palmde de Portugese kolonies in en nestelden zich op het eiland Maurits — het kreeg de naam van Maurits van Nassau — op Ceylon, op de Soenda-eilanden en de Molukken... Ja, zij hadden vaste voet gezet op de kruidenteilanden en ze gingen nog verder, naar Java, Borneo, Sumatra, Celebes waar Pieter Vanden Broucke, eigenlijk een Belg, Batavia stichtte dat thans Djakarta heet. De Hollanders verschenen op Formosa, op de kusten van China, en zelfs in Japan, waar zij de enige Europeanen waren die geduld werden. In Afrika stichtten zij de Kaapkolonie. Zij werden de grootste zeevaarders van Europa.

3. - WEST-INDIE

DE West-Indische compagnie werd gesticht in 1621. Zij dreef handel met de Antillen, Guyana en Brazilië. Zij kreeg ook vaste voet op het schiereiland Manhattan, waar er reeds een kleine Belgische kolonie gesticht was door de Waalse avonturiers Jesse de Forest en Pierre Minuit. Het dorp door de Hollanders gesticht heette Nieuw Amsterdam, en zou uitgroeien tot New York.

4. - DE KAPERS

DE XVIIe eeuw was de eeuw van de zeerovers, de vrijbuiters, de kapers. De kapers waren prachtig georganiseerd. Zij werden aangemoedigd door hun respektieve regeringen en zij kregen van hun vorsten ook kaperbrieven, d.w.z. dat zij gemachtigd waren de zeeën af te schuimen. Een van de meest gevreesde centra van de zeeroverij was het Schildpaddeneiland. De zeerovers plunderden de galjoenen, dierven zich ook wel in de steden wagen. De Hollandse kapers waren beslist meester op zee. Een van de grootste, de held van de zee, was Piet Heyn. Er waren ook heel wat Belgen die hun mannetje stonden, o.m. de Oostendenaar Jan Vanhoren!

5. - DE VLIEGENDE HOLLANDER

DE Verenigde Provinciën werkten en bloeiden. Er was een grote materiële welvaart, er was rijkdom. De Calvinistische universiteit van Leiden was het middelpunt van cultuur en wetenschap. Schone kunsten en letteren kenden een hoogtepunt. Het was de tijd van Vondel, maar de wereld beefde. Men sprak fluisterend over de « Vliegende Hollander », de schrik van de oceanen. De Hollanders waren meester op zee!

(Wordt voortgezet.)